

Υπόθεση C-264/19

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

29 Μαρτίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Bundesgerichtshof (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

21 Φεβρουαρίου 2019

Ενάγουσα, αναιρεσείουσα και αναιρεσίβλητη:

Constantin Film Verleih GmbH

Εναγόμενη, αναιρεσίβλητη και αναιρεσείουσες:

YouTube LLC

Google Inc.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αγωγή του δικαιούχου αποκλειστικών δικαιωμάτων χρήσεως ταινιών κατά της διαδικτυακής πλατφόρμας «YouTube» και της μητρικής της εταιρίας «Google» με αντικείμενο την παροχή πληροφοριών για την ηλεκτρονική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, και τη διεύθυνση IP [διεύθυνση πρωτοκόλλου Διαδικτύου] των χρηστών, οι οποίοι μεταφόρτωσαν τις ταινίες παρανόμως στο YouTube

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του ενωσιακού δικαίου, άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Περιλαμβάνουν οι μνημονευόμενες στο άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48/EK διευθύνσεις των παραγωγών, κατασκευαστών,

διανομέων, προμηθευτών και λοιπών προηγούμενων κατόχων του προϊόντος ή της υπηρεσίας, καθώς και των παραληπτών χονδρεμπόρων και των εμπόρων λιανικής, στις οποίες εκτείνονται οι πληροφορίες του άρθρου 8, παράγραφος 1, εφόσον ενδείκνυται, και

- α) την ηλεκτρονική διεύθυνση των χρηστών των υπηρεσιών και/ή
- β) τους αριθμούς τηλεφώνου των χρηστών των υπηρεσιών και/ή
- γ) τις διευθύνσεις IP που χρησιμοποιήθηκαν από τους χρήστες των υπηρεσιών για την παράνομη μεταφόρτωση αρχείων, καθώς και το ακριβές χρονικό σημείο της μεταφορτώσεως;

2. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1γ’:

Περιλαμβάνουν οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α’, της οδηγίας 2004/48/EK και τη διεύθυνση IP, η οποία χρησιμοποιήθηκε την τελευταία φορά από τον χρήστη, ο οποίος είχε προηγουμένως μεταφορτώσει παράνομα ορισμένα αρχεία, για την πρόσβαση στον λογαριασμό χρήστη που έχει στην Google-/YouTube, μαζί με το ακριβές χρονικό σημείο της προσβάσεως, ανεξάρτητα από το αν κατά την τελευταία αυτή πρόσβαση διαπράχθηκαν παράνομες πράξεις;

Παρατιθέμενες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 8 της οδηγίας 2004/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 2004, L 157, σ. 45).

Παρατιθέμενες εθνικές διατάξεις

Άρθρο 101, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, παράγραφος 2, περίπτωση 3, παράγραφος 3, περίπτωση 1, του Urheberrechtsgesetz [νόμος περί των δικαιωμάτων του δημιουργού] (στο εξής: UrhG)

Άρθρο 111, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, περίπτωση 2, του Telekommunikationsgesetz [νόμου για τις τηλεπικοινωνίες] (στο εξής: TKG)

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας

- 1 Η ενάγουσα είναι γερμανική εταιρία που προβάλλει αποκλειστικά δικαιώματα στις ταινίες «Parker» και «Scary Movie 5». Η πρώτη εναγόμενη εκμεταλλεύεται τη διαδικτυακή πλατφόρμα «YouTube», στην οποία μεταφορτώνονται αρχεία βίντεο και μπορούν να καθίστανται προσιτά σε άλλους χρήστες του Διαδικτύου. Η δεύτερη εναγόμενη είναι η μητρική εταιρία της πρώτης εναγομένης και δικαιούχος του τομέα που χρησιμοποιεί η πρώτη εναγόμενη για τη διαδικτυακή

πλατφόρμα. Όταν μεταφορτώνονται βίντεο στη διαδικτυακή πλατφόρμα «YouTube», οι χρήστες πρέπει προηγουμένως να έχουν καταχωρισθεί στη δεύτερη εναγόμενη με έναν «ηλεκτρονικό λογαριασμό χρήστη – Google» και να έχουν δηλώσει όνομα, ηλεκτρονική διεύθυνση και ημερομηνία γεννήσεως. Για την εμφάνιση βίντεο πλέον των 15 λεπτών στην πλατφόρμα, πρέπει επιπλέον να δηλωθεί ένας αριθμός κινητού τηλεφώνου, στον οποίο διαβιβάζεται ένας κωδικός ξεκλειδώματος που είναι αναγκαίος για την εμφάνιση. Κατά τους κοινούς όρους χρήσεως και προστασίας δεδομένων των εναγομένων, οι χρήστες της πλατφόρμας συναινούν στην αποθήκευση πρωτοκόλλων σέρβερ, συμπεριλαμβανομένης της διεύθυνσεως IP, της ημερομηνίας και της ώρας της χρήσεως, καθώς και των επιμέρους αιτημάτων, και στη χρησιμοποίηση των δεδομένων αυτών από τις μετέχουσες επιχειρήσεις.

- 2 Στις 29 Ιουνίου 2013 μεταφορτώθηκε στη διαδικτυακή πλατφόρμα της πρώτης εναγομένης με την ονομασία χρήστη N1 η ταινία «Parker» σε πλήρη διάρκεια και στη γερμανική γλώσσα, τηλεφορτώθηκε δε μέχρι την απενεργοποίηση στις 14 Αυγούστου 2013 περισσότερες από 45.000 φορές. Με την ονομασία χρήστη N2, η ταινία «Scary Movie 5» μεταφορτώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2013 σε πλήρη διάρκεια και μέχρι την απενεργοποίηση στις 29 Οκτωβρίου 2013 τηλεφορτώθηκε περισσότερες από 6.000 φορές. Εξάλλου, αντίγραφο αυτής της ταινίας μεταφορτώθηκε εκ νέου στις 10 Σεπτεμβρίου 2014 με ονομασία χρήστη N3 και μέχρι την απενεργοποίηση στις 21 Σεπτεμβρίου 2014 τηλεφορτώθηκε περισσότερες από 4.700 φορές.
- 3 Η ενάγουσα ζητεί να υποχρεωθούν οι εναγόμενες να της παράσχουν πληροφορίες για τους χρήστες N1, N2 και N3, και συγκεκριμένα δηλώνοντας αντιστοίχως τα ακόλουθα, αποθηκευμένα στις εναγόμενες, δεδομένα: α) ηλεκτρονική διεύθυνση του χρήστη, β) αριθμό τηλεφώνου του χρήστη, γ) διεύθυνση IP, που χρησιμοποιήθηκε από τον χρήστη για την μεταφόρτωση των αρχείων και ακριβές χρονικό σημείο της μεταφορτώσεως με δήλωση της ημερομηνίας και της ώρας, περιλαμβανομένων λεπτών, δευτερολέπτων και ζώνης ώρας (Upload χρονικό σημείο), δ) διεύθυνση IP, η οποία χρησιμοποιήθηκε τελικά από τον χρήστη για μία πρόσβαση στον Google-/YouTube-ηλεκτρονικό λογαριασμό του, καθώς και το ακριβές χρονικό σημείο της προσβάσεως με δήλωση της ημερομηνίας και της ώρας, περιλαμβανομένων λεπτών, δευτερολέπτων και ζώνης ώρας (χρονικό σημείο προσβάσεως).
- 4 Το Landgericht Frankfurt am Main απέρριψε την αγωγή. Επί της εφέσεως της ενάγουσας, το Oberlandesgericht Frankfurt am Main δέχθηκε εν μέρει την έφεση και υποχρέωσε τις εναγόμενες να παράσχουν πληροφορίες για τις αντίστοιχες ηλεκτρονικές διευθύνσεις των χρηστών. Κατά της αποφάσεως αυτής, τόσο η ενάγουσα όσο και οι εναγόμενες άσκησαν αναίρεση ενώπιον του Bundesgerichtshof. Η ενάγουσα ζητεί περαιτέρω να υποχρεωθούν οι εναγόμενες να παράσχουν πληροφορίες για τους αριθμούς τηλεφώνου και τις διευθύνσεις IP των χρηστών. Οι εναγόμενες ζητούν με την αίτησή τους αναιρέσεως την απόρριψη της αγωγής εξ ολοκλήρου.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασεως περί παραπομπής

- 5 Η ενάγουσα στηρίζει τις αξιώσεις της για παροχή πληροφοριών στο άρθρο 101 παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, παράγραφος 2, περίπτωση 3, παράγραφος 3, περίπτωση 1, του UrhG. Η διάταξη αυτή συνιστά μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 8 της οδηγίας 2004/48 και επομένως πρέπει να ερμηνευθεί σε συμφωνία με την οδηγία. Η ευδοκίμηση των αιτήσεων αναιρέσεως εξαρτάται από το ποιες πληροφορίες μπορούν να παρέχονται κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48. Η αίτηση αναιρέσεως της ενάγουσας θα ευδοκιμήσει, εάν μπορεί να απαιτήσει παροχή πληροφοριών για τους αριθμούς τηλεφώνου επίσης των χρηστών, καθώς επίσης για τις διευθύνσεις IP που χρησιμοποιούνται από αυτούς για την συνιστώσα προσβολή δικαιώματος μεταφόρτωση των αρχείων. Η αίτηση αναιρέσεως των εναγομένων θα είναι βάσιμη, εάν οι εναγόμενες δεν υποχρεούνται να παράσχουν πληροφορίες για τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των χρηστών.
- 6 Επί του πρώτου ερωτήματος, στοιχείο α': Πρόκειται για το αν η πληροφορία για «τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48 εκτείνεται σε ηλεκτρονικές διευθύνσεις. Κατά την αντίληψη του αιτούντος δικαστηρίου, ο προστατευτικός σκοπός του άρθρου 101, παράγραφος 3, του UrhG και του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας απαιτεί να περιλαμβάνονται σε αυτόν ηλεκτρονικές επίσης διευθύνσεις. Η αξίωση παροχής πληροφοριών έναντι τρίτων θα διευκολύνει τον δικαιούχο να εντοπίσει αυτόν που προσβάλλει δικαίωμα. Δεδομένου ότι κατά την καταχώριση ενός χρήστη της πλατφόρμας της πρώτης εναγομένης καταγράφεται μόνον ένα (πλασματικό) όνομα χρήστη και μια ηλεκτρονική διεύθυνση, θα δυσχεραινόταν εκ των προτέρων ο εντοπισμός αυτού που προσβάλλει δικαίωμα, εάν ο δικαιούχος δεν μπορούσε να λάβει καμία πληροφορία για την ηλεκτρονική διεύθυνση. Αυτό όμως θα αντέφασκε προς τον σκοπό της οδηγίας 2004/48 (βλ. την αιτιολογική σκέψη 3).
- 7 Επί του πρώτου ερωτήματος, στοιχείο β': Αμφίβολο είναι αν ο όρος «διεύθυνση» στο άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48 περιλαμβάνει επίσης τον αριθμό τηλεφώνου. Κατά το σαφές γράμμα της διατάξεως, αριθμοί τηλεφώνου δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν.
- 8 Υπέρ της αντίθετης απόψεως συνηγορεί το ότι οι εναγόμενες κατά κανόνα, λόγω της εξασφαλιζόμενης στους χρήστες ανωνυμίας σε πλατφόρμες όπως της πρώτης εναγομένης, εκ των προτέρων δεν μπορούν να παράσχουν καμία πληροφορία για «ονόματα και διευθύνσεις» υπό την έννοια ονοματεπωνύμου και ταχυδρομικής διευθύνσεως. Ο αριθμός τηλεφώνου αντιθέτως, στις περιπτώσεις, στις οποίες ένας χρήστης θα επιθυμούσε να εμφανίσει ένα βίντεο διάρκειας πλέον των 15 λεπτών στην πλατφόρμα της πρώτης εναγομένης, όχι μόνο αναζητείται, αλλά και ελέγχεται μέσω της διαβίβασεως ενός κωδικού ξεκλειδώματος. Κατά τη χορήγηση αριθμών τηλεφώνου πρέπει, κατά το άρθρο 111, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, περίπτωση 2, του TKG, να αποθηκεύονται το όνομα και η διεύθυνση του κατόχου της συνδέσεως. Λαμβανομένης υπόψη της περιστάσεως ότι αυτό δεν

συμβαίνει κατά την χορήγηση ηλεκτρονικών διευθύνσεων, η πληροφορία για τον αριθμό τηλεφώνου θα μπορούσε στην περίπτωση των εν προκειμένω προσβολών δικαιώματος να συνιστά το μόνο αποτελεσματικό και σκόπιμο μέσο για την προβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

- 9 Εξάλλου, υπέρ αυτής της απόψεως συνηγορεί το ότι η σύγχρονη τεχνική τηλεπικοινωνιών καθιστά δυνατή την αποστολή εγγράφων με SMS, MMS ή μέσω Instant-Messaging-υπηρεσιών σε τηλέφωνο ή άλλη κινητή τερματική συσκευή. Ως «διεύθυνση» για αυτή τη γραπτή επικοινωνία χρησιμεύει τότε ο αριθμός τηλεφώνου.
- 10 Επί του πρώτου ερωτήματος, στοιχείο γ': Τίθεται το ερώτημα αν το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48 περιλαμβάνει επίσης τη διεύθυνση IP, που χρησιμοποιήθηκε για την συνιστώσα προσβολή δικαιώματος μεταφόρτωση των αρχείων.
- 11 Κατά της εκδοχής αυτής θα μπορούσε να αναφερθεί η λειτουργία που αυτά επιτελούν. Η διεύθυνση IP δεν αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πρόσωπο, αλλά – στην περίπτωση δυναμικής διεύθυνσεως IP και τούτο μάλιστα μόνον προσωρινώς– στη διεπαφή προσβάσεως δικτύου ενός επικοινωνούντος με το Διαδίκτυο εξοπλισμού. Δεν καθιστά επομένως δυνατή την ταυτοποίηση συγκεκριμένου προσώπου. Επιπλέον, η διεύθυνση IP εξατομικεύει μόνο τον εξοπλισμό που επικοινωνεί με το Διαδίκτυο στη διεπαφή προσβάσεως δικτύου, όχι όμως άλλους εξοπλισμούς που συνδέονται με αυτόν.
- 12 Εξάλλου, κατά της εκδοχής αυτής θα μπορούσε να αναφερθεί το ότι διευθύνσεις IP περιλαμβάνονται στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (πρβλ. απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2016, Breyer, C-582/14, EU:C:2016:779). Ως εκ τούτου, χρειάζεται στάθμιση των σχετικών θεμελιωδών δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο σύμφωνης προς την οδηγία ερμηνείας του εθνικού δικαίου, τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν πράγματι να διασφαλίζουν κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των διαφόρων θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται από την έννομη τάξη της Ένωσης. Κατά τη διάθεση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ιδιώτες τρίτους, πρέπει, στο πλαίσιο της πατάξεως των προσβολών του δικαιώματος του δημιουργού, να συμπεριλαμβάνονται στη στάθμιση, ιδίως, το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής (άρθρο 7 Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΕΕ) και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 8 Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΕΕ), αφενός, και το δικαίωμα ιδιοκτησίας (άρθρο 17, παράγραφος 2, Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων), αφετέρου.
- 13 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48, οι χρήστες πρέπει (μόνο) να αποδέχονται τη γνωστοποίηση του ονόματός τους και της διεύθυνσεώς τους. Η πληροφορία για τις χρησιμοποιούμενες από αυτούς διευθύνσεις IP θα μπορούσε να άπτεται του δικαιώματός τους στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Εξάλλου, πρέπει να επισημανθεί ότι η πληροφορία για τη (δυναμική) διεύθυνση, η οποία εκτείνεται πάντοτε και στο ακριβές χρονικό σημείο της προσβάσεως, διότι μόνο έτσι μπορεί να καταστήσει

δυνατή την εξακρίβωση του τερματικού εξοπλισμού, παρέχει, συγχρόνως, ένδειξη για το ακριβές χρονικό σημείο της διαδικτυακής επικοινωνίας, περιλαμβανομένης της ζώνης ώρας, και για συγκεκριμένες περιστάσεις της διαδικασίας επικοινωνίας, που προστατεύονται από τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΕΕ (πρβλ. απόφαση της 8ης Απριλίου 2014, *Digital Rights Ireland και Seitlinger κ.λπ.*, C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψη 26 επ.). Επιπλέον, η πληροφορία για τη διεύθυνση IP μπορεί να αποτελεί επέμβαση στο δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής αμέτοχων τρίτων, αν ο κάτοχος της συνδέσεως δεν είναι αυτός που προσβάλλει ένα δικαίωμα.

- 14 Υπέρ του να περιληφθεί η διεύθυνση IP στο άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48 συνηγορεί το ότι ο όρος «διεύθυνση», κατά το γράμμα του, μπορεί να περιλαμβάνει κάθε είδος διευθύνσεως και, επομένως, την (ηλεκτρονική) επίσης διεύθυνση IP. Αυτή, όπως ακριβώς η ταχυδρομική διεύθυνση και η ηλεκτρονική διεύθυνση, διευκολύνει τον εντοπισμό του προσβάλλοντος το δικαίωμα του δημιουργού.
- 15 Ομοίως συνηγορούν υπέρ αυτού το πνεύμα και ο σκοπός της οδηγίας 2004/48, η οποία, κατά την αιτιολογική της σκέψη 3, αποσκοπεί στην προβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Ο σκοπός αυτός δεν θα εξασφαλιζόταν, όσο θα λαμβανόταν ως βάση η συνήθης αντίληψη των «ονομάτων και διευθύνσεων». Η πληροφορία για «ονόματα και διευθύνσεις» δεν θα είχε κατά κανόνα νόημα, διότι τα δεδομένα αυτά ούτε συλλέγονται ούτε επαληθεύονται από διαχειριστές πλατφόρμας, όπως είναι η πρώτη εναγόμενη. Η συνακόλουθη κατάφωρη προσβολή της προστατευόμενης από τον Χάρτη διανοητικής ιδιοκτησίας (άρθρο 17, παράγραφος 2, του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ) θα μπορούσε να λογίζεται ως μη σύμφωνη προς την απαίτηση εξασφάλισης μιας τέτοιας δίκαιης ισορροπίας μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων των οποίων απαιτείται στάθμιση (πρβλ. απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2018, *Bastei Lübbe*, C-149/17, EU:C:2018:841, σκέψη 46). Η αποκάλυψη της διευθύνσεως IP μαζί με την ηλεκτρονική διεύθυνση και ενδεχομένως τον αριθμό τηλεφώνου θα μπορούσε σε αυτή την αλληλουχία να συνιστά κατάλληλο μέσο για την ταυτοποίηση αυτών που προσβάλλουν δικαίωμα και επομένως για την ουσιαστική προβολή των δικαιωμάτων της διανοητικής ιδιοκτησίας υπό την έννοια της οδηγίας 2004/48.
- 16 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στην περίπτωση γ', του πρώτου ερωτήματος τίθεται επιπλέον το ζήτημα αν μπορεί να απαιτηθούν πληροφορίες και για τη διεύθυνση IP, την οποία οι χρήστες χρησιμοποίησαν για τελευταία φορά και ανεξάρτητα από σχετική με αυτή πράξη που συνιστά προσβολή δικαιώματος προκειμένου να έχουν πρόσβαση στον λογαριασμό χρηστών που έχουν στην Google-/YouTube (δεύτερο ερώτημα).
- 17 Υπέρ αυτού συνηγορεί το ότι, λόγω των συνεχώς μεταβαλλόμενων δυναμικών διευθύνσεων IP, θα περιλαμβάνεται επίσης στο εύρος των πληροφοριών η εκάστοτε πλέον πρόσφατη διεύθυνση IP, διότι μόνο αυτή συνιστά πράγματι τη

«διεύθυνση» του χρήστη των παρεχομένων υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48.

- 18 Μια τέτοια διεύρυνση της αξιώσεως παροχής πληροφοριών στην πλέον πρόσφατη διεύθυνση IP, ανεξάρτητα από σχετική με αυτή πράξη συνιστώσα προσβολή δικαιώματος, δεν θα ήταν δυνατή, εάν το άρθρο 8, παράγραφος 2 στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48 απαιτεί την ύπαρξη σχέσεως με πράξη που συνιστά προσβολή δικαιώματος. Η χρησιμοποιηθείσα για τελευταία φορά διεύθυνση IP για τη χρήση ενός λογαριασμού χρηστών Google-/YouTube δεν συναρτάται κατ' ανάγκη με την επικρινόμενη χρήση που συνιστά προσβολή δικαιώματος. Η αναγκαιότητα ενός τέτοιου συσχετισμού θα μπορούσε όμως να προκύπτει από το ότι οι εναγόμενες μπορούν να εναχθούν κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2004/48, μόνο διότι παρείχαν μια υπηρεσία για συνιστώσες προσβολή δικαιώματος δραστηριότητες και οι πληροφορίες που πρέπει να παρασχεθούν κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', της οδηγίας αφορούν ακριβώς τέτοιες συνιστώσες προσβολή δικαιώματος υπηρεσίες.